

คำวินิจฉัยของ นายปรีชา เถลิงมณีชัย ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๒/๒๕๕๕

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคชาติเกษตรกรไทย

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งยุบพรรคชาติเกษตรกรไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ได้ความตามคำร้องและเอกสารประกอบว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้ง พรรคชาติเกษตรกรไทยเป็นพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ แต่พรรคชาติเกษตรกรไทย ไม่ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีอยู่ในแต่ละภาค ตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อย ภาคละหนึ่งสาขา ภายในวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ อันเป็นวันครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับแจ้งการจัดตั้งพรรคชาติเกษตรกรไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองได้ ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาติเกษตรกรไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไปและสั่งให้ส่งสำเนาคำร้องให้ พรรคชาติเกษตรกรไทยเพื่อยื่นคำชี้แจงตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๐

หัวหน้าพรรคชาติเกษตรกรไทยมีหนังสือลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๕ ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ในฐานะหัวหน้าพรรคและตัวแทนกรรมการบริหารพรรคยอมรับคำร้องขอให้ยุบพรรคชาติเกษตรกรไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง ทุกประการ ไม่ขัดข้องที่ศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำสั่งยุบพรรคชาติเกษตรกรไทยได้

พิจารณาแล้วเห็นว่า เนื่องจากพรรคชาติเกษตรกรไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนรับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิก

ตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาค และจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา” และ โดยที่มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” โดยให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อมีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น กรณีจึงฟังได้ว่าพรรคชาติเกษตรกรไทยมิได้ดำเนินการ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๘ จึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคชาติเกษตรกรไทยได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคชาติเกษตรกรไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายปรีชา เถลิมาณิชย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ